

A Költségvetési Tanács Véleménye**Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről****I.****A Vélemény előkészítésének előzményei, jogszabályi alapjai és nyilvánossága**

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács, KT) a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stabilitási törvény, Stab. tv.) 24. §-a alapján – összhangban az Alaptörvény 44. cikk (2) bekezdésében foglaltakkal – véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvény tervezetéről. A Tanács Véleményében a tervezetre észrevételeket tehet, valamint – ha a tervezettel kapcsolatban annak hitelességére vagy végrehajthatóságára vonatkozóan alapvető ellenvetései vannak – a tervezettel való egyet nem értését jelezheti.

A Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló – a Kormány által megtárgyalt és jóváhagyott – törvényjavaslat-tervezetet (a továbbiakban: tervezet) 2025. április 24-én Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter a NGM/7786/2025 számú véleménykérő levele mellékleteként küldte meg a Költségvetési Tanács elnöke részére.

A KT a tervezet értékelését az alábbi előzményekre is figyelemmel alakította ki.

- A Tanács a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről kialakított 6/2024.11.07. számú Véleményében megállapította, hogy „a költségvetési törvényjavaslat tervezete 2025-re a nemzetközi előrejelzések, valamint a Költségvetési Tanács részére elemzést készítő hazai intézmények 2,5-3,8 százalékos előrejelzési sávjának felső részén elhelyezkedő, 3,4 százalékos gazdasági növekedéssel számol.” Illetve hangsúlyozta, hogy „a Tanács megítélése szerint a kormányzati prognózis szerinti gazdasági növekedés megvalósulhat, de azt kockázatok övezik.” A KT a kockázatok között kiemelte az orosz-ukrán háborút és a kapcsolódó szankciók tovább gyűrűző hatásait, Európa energiabiztonsági problémáit, az Európai Uniótól hazánknek járó források folyósításával kapcsolatos tárgyalások elhúzódását, a közel-keleti háború eszkalációjának veszélyét, a globális kereskedelempolitikai konfliktusokat, illetve mindezek következtében a tervezett gazdasági pályához szükséges pozitív beruházási trendforduló megvalósulását övező kockázatok meglétét.

- A Tanács továbbra is szükségesnek tartotta, hogy „a magyar gazdaság és a költségvetés egyensúlyának megteremtése érdekében a kormányzati szektor hiánya a GDP 3 százaléka alá csökkenjen.” A költségvetési törvényjavaslat tervezete a kormányzati szektor eredményszemléletű (ESA) hiányát 2025-ben a GDP 3,7 százalékában határozza meg. Ez meghaladja ezt a határértéket, és egyben az Európai Unió alapszerződésében meghatározott kritériumot. Ehhez a KT hozzátette, hogy a „hazai jogszabályok átmenetileg megengedték a 3 százalék feletti hiány fenntartását, de az erre vonatkozó felfüggesztés véget ért, így a jelenlegi szabályrendszer jövőre 3 százalékos hiánykritériumot ír elő”, melynek módosítását a Kormány kezdeményezte.
- A KT rámutatott arra is, hogy „a 2025. évi hiánycél megvalósulását kockázatok övezik.” Az egyik, hogy a várt gazdasági növekedés nem valósul meg, ami mérsékelné a költségvetés bevételeit. A másik az uniós forrásbeáramlás megvalósulásának bizonytalansága, amely változatlan kiadások mellett növelné a pénzforgalmi hiányt. A Tanács kifogásolta, hogy a kockázatok kezelésére a költségvetés előirányzatában mindössze 100 milliárd forintos tartalék szerepelt, elmaradva az – akkor még hatályos, de azóta módosított – a kiadási főösszeg arányában 0,5 százalékos (220 milliárd forint) értéket előíró szabálytól.
- A Tanács megállapította, hogy a költségvetési hiány előző évhez viszonyított csökkenését elsősorban – az infláció csökkenéséből kifolyólag – az inflációkövető állampapírok alacsonyabb kamatra történő átárazódása nyomán a magas kamatkiadások mérséklődése, illetve több adóintézkedés, valamint a Kormány felügyelete alá tartozó költségvetési szervek összesen 350 milliárd forintos megtakarítási kötelezettsége segíti.
- A KT üdvözölte, hogy az Alaptörvény előírásával összhangban az államadósság-mutató tervezett szintje 2025 folyamán csökken: a 2024. év végére várható 73,2 százalékról 2025 végére 72,6 százalékra mérséklődik. A Tanács az államadósság-mutató csökkenését reálisnak tartotta és ez alapján megállapította, hogy a 2025. évi költségvetési törvényjavaslat tervezete megfelel az Alaptörvényben előírt államadósság-szabálynak és a Stab. tv. 4. § (2a) bekezdése rendelkezésének, s ezáltal a vonatkozó európai uniós szabályoknak.
- A Tanács ugyanakkor jelezte, hogy „a jelenleg ismert körülmények alapján a 2024. évi adósságmutató magasabb lehet a törvényjavaslat tervezetében jelzettnél, ami a jövő évi csökkenést önmagában nem befolyásolja, azonban magasabb adósságpályát eredményez.” A Tanács felhívta a figyelmet a központi államadósság devizaarányának

fokozatos, a 30 százalékos értéket közelítő emelkedésére, amely érdemben növeli az adósság árfolyamérzékenységét.

- A KT üdvözölte az Európai Uniónak bemutatott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv költségvetési deficit mérséklésére vonatkozó céljait, amelynek teljesülése esetén a kormányzati szektor hiánya már 2026-ban 2,9 százalékra mérséklődne, illetve amely alapján az államadósság GDP-arányos mértéke 70 százalék alá csökkenhet 2027 végére. A Tanács mindazonáltal kiemelte az ezek eléréséhez szükséges fegyelmezett költségvetési politika fontosságát.
- A Tanács a Stabilitási törvény 23. § (1) bekezdésének ac) pontjában foglaltak szerint vizsgálta, hogy a Magyar Nemzeti Bank (MNB) megfelelő tőkeellátottsága érdekében szükséges-e 2025-ben költségvetési térítés nyújtása. A Tanács a saját tőke 2024. évi alakulása, valamint az MNB Igazgatósága által jóváhagyott és átadott előrejelzés, továbbá a nemzetközi tapasztalatok áttekintése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a hatályos szabályozás alapján nincs szükség az MNB feltőkésítésére.
- Végül a Tanács, elismerve a tavaszi költségvetés készítésének előnyeit is, üdvözölte a 2025. évi költségvetés őszi elkészítését, amellyel csökkentek a költségvetési tervezés makrogazdasági feltételeinek előreláthatósági korlátai, és amely így elősegíti, hogy a költségvetés betöltse gazdasági iránytű szerepét.
- A KT a 8/2024.12.19. számú Határozatában – megadva előzetes hozzájárulását a 2025. évi központi költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához – a 2025. december 31-re tervezett államadósság-mutatónak a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló T/9894/395. számú egységes költségvetési törvényjavaslat 3. § (1) bekezdésében tervezett mértékéről megállapította, hogy „az a Stabilitási törvény rendelkezései szerint lett meghatározva, összhangban a törvényjavaslat alapját képező makrogazdasági prognózissal és a tervezett államháztartási folyamatokkal. A 2025. év végére számított államadósság-mutató értéke a törvényjavaslatban 0,6 százalékponttal kisebb a 2024. év végére várt mutató értékénél, így az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének követelménye teljesül.”
- A Tanács szintén megállapította, hogy „az Országgyűlés a december 17-i ülésén elfogadta az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és a Stabilitási törvény módosítását, amely megszünteti az Államháztartásról szóló törvénynek a Rendkívüli Kormányzati Intézkedések tartalékelőirányzat mértékére, valamint a Stabilitási törvénynek a kormányzati szektor egyenlegére vonatkozó korábbi előírásai és a

költségvetési törvényjavaslat közötti jogi ütközést, amelyeket a Tanács a költségvetési törvényjavaslat tervezetének véleményezése során jelzett.”

- A Tanács azonban továbbra is fenntartotta a költségvetési törvényjavaslat tervezetének kockázatairól megfogalmazott észrevételeit „tekintettel arra, hogy sem a gazdasági körülmények, sem a költségvetési törvényjavaslat nem változtak olyan irányba, hogy a jelzett feszültségek megszűntek volna.” A KT hangsúlyozta, hogy „a Rendkívüli Kormányzati Intézkedések tartalékelőirányzat változatlan szintje a Tanács megítélése szerint továbbra is alacsony a feltárt kockázatokhoz képest.”
- A Tanács mindezek együttes mérlegelésével megadta az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását a T/9894/395. számú egységes költségvetési törvényjavaslat zárószavazásához.

A KT a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetére vonatkozó Véleménye kialakítása során – eddigi gyakorlatát követve – alapul vette az Állami Számvevőszéknek és a Magyar Nemzeti Banknak a költségvetés folyamatairól készített írásos elemzéseit, megállapításait. Ezen túl áttekintette a KT Titkárság által felkért hazai kutató-elemző intézetek, valamint nemzetközi szervezetek (Európai Bizottság, OECD, IMF, Világbank), továbbá más mértékadó piaci elemzők gazdasági előrejelzéseit. A Tanács – mindezek mellett – tekintetbe vette a Magyarország középtávú költségvetési-strukturális terve 2024 című dokumentumban foglaltakat és az Európai Bizottság 2025. január 16-án publikált „Az Európai Bizottság értékelése Magyarország középtávú költségvetési-strukturális tervét illetően” című anyagát.

A KT a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetét és makrogazdasági háttérét egységében vizsgálta: a tervezet részleteit, bevételeit, kiadásait az egyensúlyi szempontok, az államadósság-szabály teljesülése szempontjából elemezte. A Tanács – mint eddig is – az Alaptörvény és a Stabilitási törvény szerinti felhatalmazásából eredően elosztás- és ellátáspolitikai kérdésekben nem foglalt állást.

A Tanács Véleményéről tájékoztatja az Országgyűlés elnökét és a Kormányt, továbbá azt az Országgyűlés honlapján közzéteszi.

II.

A Tanács Véleménye

A Tanács 2025. május 4-én a Stab. tv. 24. § (2) bekezdése alapján megtárgyalta a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetét és ennek alapján – egyhangú döntéssel – az alábbi véleményt alakította ki.

- 1) A Tanácsnak a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetére nézve nincsenek olyan alapvető ellenvetései, amelyek indokolnák a tervezettel kapcsolatban az egyet nem értés jelzését. A világgazdasági környezet bizonytalansága a szokásosnál is nagyobb mértékű, ezért a KT kötelességének érzi, hogy felhívja a figyelmet a tervezett célok elérését érintő kockázatokra.
- 2) A KT megállapítja, hogy a költségvetési törvényjavaslat tervezete 2025-re vonatkozóan 2,5 százalékos, 2026-ra 4,1 százalékos gazdasági növekedéssel számol. A Tanács megítélése szerint a várakozásoktól elmaradó 2025. első negyedévi GDP adat és a világgazdaságban kialakult kereskedelmi feszültségek alacsonyabb növekedés irányába mutató kockázatokat jelentenek a költségvetési törvénytervezet bázisévének számító 2025-ös évre vonatkozóan. A magasabb vámszintek tartós fennmaradása kedvezőtlenül érintené a magyar gazdaság exportszektorát, miközben a bizonytalan kilátások széles körben visszafoghatják a beruházási aktivitást a 2026-os évre is áthúzódó növekedési kockázatokat okozva. Ezen kockázatokat tompítja, hogy a belső fogyasztás várhatóan tovább bővül a magas foglalkoztatás, a reálbérek emelkedése és a háztartások nettó jövedelmét növelő kormányzati intézkedéseknek köszönhetően. Az élénk bérdinamika fennmaradását illetően a következő hónapokban kiemelten figyelendő a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának tagjai között érvényben lévő bérmegállapodás felülvizsgálati mechanizmusa. Ennek értelmében a gazdasági növekedés, az infláció és a bruttó átlagkereset küszöbszintet meghaladó együttes eltérése a megállapodásban rögzített értékekhez képest a bérmegállapodás újratárgyalását vonhatja magával.
- 3) A költségvetési törvényjavaslat tervezete a kormányzati szektor eredményszemléletű (ESA) hiányát 2026-ban a GDP 3,7 százalékában határozza meg, ami nagyságrendileg 0,3 százalékpontos csökkenést jelent a 2025. évre vonatkozóan bejelentett 4 százalék körüli kormányzati várakozáshoz viszonyítva. A tervezet alapján a költségvetési hiány csökkenését 2026-ban is elsősorban a kamatkiadások mérséklődése okozza a 2025.

évben várható értékéhez képest. A GDP-arányos bruttó eredményszemléletű kamatkiadások a törvénytervezet szerint 3,7 százalékra csökkennek 2026-ban, ami mellett a költségvetés kamatkiadások nélkül számított elsődleges egyenlege a 2024. évi tényleges és a 2025. évi várható értékéhez hasonlóan 2026-ban is egyensúly közelében alakul majd.

- 4) A Tanács továbbra is szükségesnek tartja, hogy a magyar gazdaság és a költségvetés egyensúlyának megteremtése érdekében a kormányzati szektor hiánya a GDP 3 százaléka alá csökkenjen. A 2026. évi hiánycél meghaladja az Európai Unió alapszerződésében is szereplő 3 százalékos kritériumot, valamint a magyar Kormány által benyújtott - és az Európai Unió Tanácsa által jóváhagyott – középtávú költségvetési-strukturális tervben szereplő nettó kiadási pályából következő 2026. évi 2,5 százalékos hiánytervet. Az Európai Unió Tanácsa által a túlzottdeficit-eljárás keretében kiadott ajánlás alapján hazánknek 2026-ra meg kell szüntetnie a túlzott hiányt.
- 5) Az új európai uniós költségvetési keretrendszerben kiemelten figyelt nettó kiadások növekedési ütemére vonatkozóan a költségvetési törvény tervezete nem tartalmaz információt.

Az Európai Unió 2025 – 2028 időszakra vonatkozó szabályrendszere jelenleg a REARM Europe programra való tekintettel módosítás alatt áll¹. A nemzeti mentesítési záradék aktiválása a tagországok számára a GDP maximum 1,5 százalékát elérő nettó kiadás növekmény rugalmasságot eredményezhet, ami várhatóan levonható lesz a kumulált nettó kiadási pálya teljesülésének visszamérésekor. A nettó kiadási pályától való eltérés során ugyanis figyelembe vételre kerülhet a védelmi kiadások GDP arányos növekedése a 2021. évi költséghez képest. Az Európai Bizottság tájékoztatása szerint² Magyarország azon 12 tagország egyike, mely hivatalosan benyújtotta a nemzeti mentesítési záradék aktiválására vonatkozó kérvényét.

A fent részletezett körülményekre való tekintettel a Tanács azt javasolja, hogy a megnevezett nemzeti mentesítési záradék Európai Bizottság általi végleges értékelését, valamint a vonatkozó uniós jogi szabályozás módosítását követően a Kormány – a Tanács vizsgálatával párhuzamosan – vizsgálja meg, hogy a 2026. évi költségvetés megfelel-e az uniós szabályoknak és amennyiben szükséges, tegyen intézkedéseket a

¹ lásd: Európai Bizottság által 2025.03.19.-én a ReArmEU keretén belül kiadott „A védelmi kiadások növekedésének kezelése a Stabilitási és Növekedési Paktum keretein belül” dokumentum

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1121

Stab. tv. 3/A. §-ban foglalt előírás teljesülése érdekében. A Tanács indokoltnak tartja, hogy a Kormány az erre vonatkozó kötelezettségvállalását a költségvetési törvényjavaslatban rögzítse.

- 6) A Tanács megítélése szerint a 2026. évi hiánycél megvalósulását érdemi kockázatok övezik. A 2026. évi tervezettől elmaradó gazdasági növekedés mérsékelné a költségvetés adóbevételeit, valamint a 2025. évi gazdasági növekedésre és a 2025. évi költségvetés teljesülésére vonatkozó lefelé mutató kockázatok bekövetkezése a bázishatáson keresztül szintén hatással vannak a 2026-os teljesítésre. Az uniós források elérhetőségét övező, továbbra is fennálló bizonytalanság hatására a Helyreállítási és Ellenállóképességi Alapból, valamint a 2021-2027-es kohéziós forrásokból származó bevételek előirányzattól elmaradó szintje változatlan kiadások mellett növelné a pénzforgalmi hiányt. A kockázatok kezelését nehezíti, hogy a Rendkívüli Kormányzati Intézkedések előirányzatában 50 milliárd forintos tartalék szerepel, amely elmarad a múltbeli szintektől és a kockázatok mértékétől is. Erre tekintettel a Tanács javasolja a Rendkívüli Kormányzati Intézkedések előirányzatának jelentős megemelését.
- 7) A Költségvetési Tanács megállapítja, hogy az Alaptörvény 36. § (5) bekezdése előírásával összhangban – nem élve a 36.§ (6) bekezdése szerinti mentesítési lehetőséggel – az államadósság-mutató³ a költségvetési törvényjavaslat tervezete szerint 2026 folyamán csökken. Annak mértéke a tervezet szerint a 2025. év végére várható 73,1 százalékról 2026 végére 72,3 százalékra mérséklődik. A Tanács ennek alapján megállapítja, hogy a 2026. évi költségvetési törvényjavaslat tervezete megfelel az Alaptörvényben előírt államadósság-szabálynak és a Stab. tv. 4. § (2a) bekezdése rendelkezésének.
- 8) A Tanács a Stabilitási törvény 23. § (1) bekezdésének ac) pontjában foglaltak szerint vizsgálta, hogy a Magyar Nemzeti Bank (MNB) megfelelő tőkeellátottsága érdekében szükséges-e 2026-ban költségvetési térítés nyújtása. A Tanács véleménye szerint a saját tőke 2024. évi alakulása, valamint az MNB Igazgatósága által jóváhagyott és átadott előrejelzés, továbbá a nemzetközi tapasztalatok áttekintése alapján arra a

³ Államadósság-mutató: Az Alaptörvény 36. cikk (4)-(5) bekezdésében, valamint a 37. cikk (2)-(3) bekezdésében foglaltak végrehajtása során figyelembe veendő [...] olyan százalékban kifejezett egytizedesig kerekített hányados, amelynek a számlálójában az államadósságnak, nevezőjében a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel (Stab. tv. 2. §).

következtetésre jutott, hogy a hatályos szabályozás alapján jelenleg nincs szükség az MNB feltőkésítésére.

- 9) A KT felhatalmazza az Elnökét, hogy a tervezettel kapcsolatos Véleményét nyilvánosságra hozza, valamint arra, hogy azt az Országgyűlés plenáris ülésén ismertesse, figyelemmel a benyújtott törvényjavaslatnak a tervezethez képesti eltéréseire.

III.

Indokolás

1) A tervezet hitelessége, végrehajthatósága

A Stab. tv. 24. § (2) bekezdése szerint a Tanács a költségvetési törvényjavaslat tervezetére észrevételt tehet, illetve – ha a tervezettel kapcsolatban, annak hitelességére vagy végrehajthatóságára vonatkozóan alapvető ellenvetése van – a tervezettel való egyet nem értését jelezheti.

2) A 2026. évi költségvetési célok, feltételek

2.1. A tervezés alapját képező makrogazdasági mutatók

A költségvetési tervezet 2025-ben 2,5 százalékos, míg 2026-ban 4,1 százalékos gazdasági növekedéssel számol. A növekedési kilátásokat mindkét évben jelentős bizonytalanság övezi. A növekedés hazai alapjai erősek, különösen a fogyasztás, amelyet a foglalkoztatás magas szintje, a reálbérek dinamikus növekedése és a jövedelemnövelő kormányzati intézkedések támogatnak. Ugyanakkor a világ gazdasági környezet kedvezőtlen irányba mozdult el a vámszabványok és a megemelkedett globális bizonytalanság következtében.

A tervezet szerint 2025-ben a GDP 2,5 százalékos növekedését elsősorban a háztartások fogyasztásának 3,5 százalékos bővülése ösztönözheti, míg a beruházások 2,3 százalékkal emelkedhetnek. A bruttó hazai termék 2025 első negyedében stagnált a nyers adatok szerint, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint pedig 0,4 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest a KSH előzetes adatközlése alapján. Az előző negyedévhez viszonyítva 0,2 százalékkal mérséklődött a hazai GDP az első negyedév során. A beérkező adat érdemben a piaci várakozások alatt alakult. Bár a GDP adat részletei még nem állnak rendelkezésre, de a 2025. első negyedévi makrogazdasági adatok a költségvetési tervezetben vártnál alacsonyabb növekedési pálya felé mutatnak. Az alacsonyabb 2025. évi növekedés a bázishatáson keresztül a 2026. évi költségvetésre nézve is kockázatot jelent az adóbevételek teljesülése szempontjából.

2026-ban a gazdasági növekedés várható szerkezete a 2024-2025. évinél kiegyensúlyozottabban alakul, de elsősorban továbbra is a háztartások fogyasztásának emelkedése lesz a meghatározó. A fogyasztás 4,4 százalékos várt bővülése mögött a reálbérek 6,7 százalékos emelkedése és a jövedelemnövelő kormányzati intézkedések állnak. Utóbbiak

közül legjelentősebb a családi adókedvezmény duplázása és az anyák szja-mentességének jelentős bővítése, amelyek mellett a béremelkedésben is jelentkezik a fegyveres testületek tagjainak kifizetendő fegyverpénz összege. A háztartási hitelállomány növekedése szintén erősíti a lakossági keresletet, továbbá a háztartások historikus összevetésben magas megtakarítási rátája további növekedési tartalékként jelentkezhet.

2026-ban a gazdasági növekedést a fogyasztás mellett a bruttó állóeszköz-felhalmozás 5,9 százalékos bővülése, valamint a 6,4 százalékos exportbővüléssel összhangban a nettó export enyhén pozitív növekedési hozzájárulása támogathatja (0,1 százalékpont). A beruházások élénkülése trendfordulót jelentene az elmúlt években tapasztalt mérséklődéssel szemben, amelynek feltétele a növekedési kilátások és az üzleti bizalom javulása. Az export emelkedésének fontos támasza, hogy az iparban zajló nagy kapacitásbővítő beruházási projektek az európai és globális konjunktúra függvényében 2025 végén és 2026 során kezdhetik meg a termelést. A nettó export közel stagnáló értéke a beruházásokhoz, valamint a háztartások bővülő fogyasztásához köthető import növekedésével magyarázható.

A költségvetésben foglalt makrogazdasági pálya teljesülésére nézve elsősorban az elhúzódó geopolitikai konfliktusok és az éleződő kereskedelempolitikai feszültségek jelentenek kockázatot. Magyarország nyitott, export-orientált országgént jelentős mértékben ki van téve e külső hatásoknak. Az Amerikai Egyesült Államok vámjainak emelkedése közvetlen és a közvetett csatornákon keresztül is mérsékelné a hazai kivitelt az USA irányába, más országok válaszlépései pedig a nemzetközi kereskedelem jelentősebb csökkenéséhez vezethetnek. A kilátások bizonytalanabbá válása visszafoghatja a nemzetgazdasági beruházásokat is, ami a kereskedelmi hatásokon túlmenően is lassítaná a gazdaság növekedését. Ezzel összhangban a nemzetközi szervezetek és elemzőházak azon előrejelzései, amelyek az amerikai vámtételek emelkedése bejelentése után készültek, visszafogottabb gazdasági növekedéssel számolnak Magyarországra nézve 2025-ben és 2026-ban is. Az eltérés elsősorban a nettó export és a bruttó állóeszköz-felhalmozás növekedési hozzájárulásából fakad. Kedvező hatású lehet azonban a hazai növekedésre a Németország és egyes más nagy súlyú EU-tagországok által tervezett költségvetési élénkítés, amelyet az uniós költségvetési szabályok rugalmasabbá tétele is támogathat. A költségvetési impulzus Németország mellett a magyar GDP-t is serkentheti, közvetlenül a hazánkban vásárolt termékeken keresztül, míg közvetve az élénkebb európai növekedési környezeten keresztül.

A tervezet a foglalkoztatottak számának enyhe növekedésével számol. A létszámbővülés teljes egészében a versenyszférából ered, a közszférában nem történik változás. Az előrejelzés szerint

a nemzetgazdasági bruttó átlagkereset 10,5 százalékkal emelkedhet, amelyben jelentős szerepet játszik a minimálbér megállapodás szerinti 13 százalékos emelése, valamint a fegyverpénz kifizetése. A tervezet szerint a nettó reálbérek 6,7 százalékkal emelkedhetnek. A versenyszférában a tervezett bérdinamikát kockázatok övezik. A minimálbér emelése jellemzően az átlagbérig fejt ki hatását, de a tervezett béremelés megvalósulásához dinamikus gazdasági növekedés és a termelékenység javulása is szükséges. A minimálbér megállapodás 2026-ra a bruttó átlagkereset 7,6 százalékos növekedését tartalmazza. Az elemzői előrejelzések is e körüli várakozást tükrözik. A Tanács felhívja a figyelmet a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának tagjai között létrejött bérmegállapodás felülvizsgálati mechanizmusára, melynek értelmében a gazdasági növekedés, az infláció és a bruttó átlagkereset küszöbszintet meghaladó együttes eltérése a megállapodásban rögzített értékekhez képest a bérmegállapodás újratárgyalását vonhatja magával, amely így jelentős hatással lehet a makrogazdasági pályára a nettó bérnövekedés dinamikájának változásán, valamint ebből fakadóan a fogyasztás alakulásán keresztül.

A magyar munkapiac az elmúlt években a gazdasági kihívások ellenére is stabil maradt, és az újrainduló növekedés egyik legfontosabb alapját képezi. A Tanács megítélése szerint a foglalkoztatottak számára vonatkozó költségvetési várakozások megalapozottak, a tervezet azonban nem támasztja alá, hogy a versenyszféra bérnövekedésére vonatkozó prognózis miért haladja meg több mint 2 százalékponttal a 2024. november végén kötött minimálbér megállapodásban rögzített értéket.

A költségvetési pálya szerint 2025-ben 4,5 százalékon, 2026-ban 3,6 százalékon alakul az infláció. Az infláció mérséklődését egyaránt segíthetik a csökkenő nyersanyagárak, valamint a kormányzati és jegybanki intézkedések. A bérek dinamikus emelkedése akkor nem hat kedvezőtlenül a gazdasági egyensúlyokra, beleértve az inflációt, ha a termelékenység javulásával együtt történik meg. Emellett Magyarországon a bérhányad alacsony szintje is mozgásteret jelent az inflációs hatással nem járó bérfelzárkózásra.

2.2. A központi alrendszer bevételei

A központi alrendszer összes – nem konszolidált – bevételi előirányzata 2026-ra 39 546,3 milliárd forint, amely a 2025. évi előirányzatnál 817,5 milliárd forinttal, 2,1 százalékkal több. A továbbiakban a 2026. évi előirányzatok viszonyítása a 2025. évre vonatkozó – 2024. december 20-án az Országgyűlés által elfogadott – Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényben szereplő előirányzatokhoz történik (a továbbiakban: tervezet, előirányzat).

A bevételi források legnagyobb hányadát az adó- és járulékbevételek képezik.

Az adóbevételi előirányzatok megalapozottságát a Tanács a Nemzetgazdasági Minisztériumtól kapott tájékoztatás alapján annak ismeretében értékelte, hogy a Kormány milyen adómódosításokat tervez 2026-ra (ideértve a jelenleg veszélyhelyzeti kormányrendeletben szabályozott adókat is), és azoktól milyen bevételmódosulást vár. Így a bevételi előirányzatok teljesüléséhez a tervezett, de még jogerőre nem emelkedett adómódosítások 2025 során történő hatálybalépésére van szükség. A 2026. évben tervezett kiemelt adómódosításoknak bevételecsökkentő és -növelő hatásai is lesznek.

A korábban már elfogadott adótörvény-módosítások következtében 2026-ban egyes adónemek esetében bevételnövelő hatása van az inflációkövető adóemelésnek. 2026-ban a tárgyévet megelőző év július hónapjára vonatkozó, a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, az előző év azonos időszakához viszonyított fogyasztóiár-index mértékével emelkedik a regisztrációs adó, a gépjárműadó, az átírási illeték, illetve a jövedéki adó (dohány, üzemanyag és alkohol esetében) és a cégautóadó.

A különadók 2026 során továbbra is jelentős bevételi forrásai a költségvetésnek. Ezen belül a gazdálkodó szervezetek befizetései között találhatók: pénzügyi szervezetek befizetései, környezetterhelési díj, bányajáradék, játékadó, energia ágazat befizetései, kiskereskedelmi adó, gyógyszergyártói adó, szén-dioxid kvóta adó, légitöbbletkedési környezetterhelési adó. A fogyasztáshoz kapcsolt adók között találhatók a távközlési adó, pénzügyi tranzakciós illeték, biztosítási adó és turizmusfejlesztési hozzájárulás. A megnevezett különadók összesen 2 074,7 milliárd forint bevételt tesznek ki 2026-ban, amely a GDP 2,2 százalékát jelenti a tervezet alapján. A különadók súlya GDP-arányosan kismértékben csökken annak fényében, hogy 2024 során a különadók a GDP 2,5 százalékát tették ki, illetve 2025-re az elfogadott költségvetési törvény a GDP 2,3 százalékát tartalmazza különadó bevétel formájában.

A gazdálkodó szervezetek befizetéseinek előirányzata 3 968,2 milliárd forint, amely 1,4 százalékkal (összegében 55,7 milliárd forinttal) haladja meg a 2025. évi költségvetési törvény előirányzatát.

A gazdálkodó szervezetek befizetései bevételi csoportban meghatározó súlyt hagyományosan a társasági adó jelent, előirányzata 1 258,4 milliárd forint, amely a 2025. évi előirányzathoz viszonyítva 2,1 százalékkal (összegében 27,1 milliárd forinttal) csökken.

Az útdíjak előirányzata 685,0 milliárd forintot tesz ki, amely 3,3 százalékkal (összegében 22 milliárd forinttal) több az idei évi törvényben meghatározott terv értékénél.

A kiskereskedelmi adó előirányzata 329,2 milliárd forint, összegében 33,9 milliárd forinttal nagyobb az idei előirányzatnál. A korábban megemelt adó mértéke fenntartásra kerül 2026 folyamán is.

A kisvállalati adó előirányzata 303,1 milliárd forint, amely a 2025. évi előirányzathoz képest 17,6 százalékkal nő, aminek háttérében az adózók számának növekedése, illetve a nemzetgazdaság erősödése áll.

A pénzügyi szervezetek befizetéseinek előirányzata 292 milliárd forint, szemben a 253,1 milliárd forint összegű 2025. évi előirányzattal. A soron elszámolt extraprofitadó és a kapcsolódó, állampapír-vásárlással kapcsolatos ösztönző szerepe fennmarad 2026-ban is.

A rehabilitációs hozzájárulás előirányzata 228,8 milliárd forint, összegében 11,8 százalékkal (24,2 milliárd forinttal) magasabb a 2025. évi előirányzatnál.

Az energia ágazat befizetéseinek előirányzata 195,9 milliárd forint, amely 100,8 milliárd forinttal kevesebb a 2025. évi előirányzatnál, amelynek háttérében az átmeneti jelleggel 41 százalékra emelt adókulcs csökkentése, valamint éven túli áthúzódó hatások állnak. A Brent-Ural olajárfolyam-különbözet adója 2026-ban is fennmarad.

A bányajáradék előirányzata 108,0 milliárd forint, amely 1,9 százalékkal haladja meg a bázisévi előirányzatot.

Szén-dioxid kvóta adó címén 75,0 milliárd forint érkezhetsz a költségvetésbe a jelentős térítésmentes kibocsátásiegység-kiosztásban részesülők tranzakciós díja és a CO2 kvóta adó fenntartása mellett.

A kisadózók tételes adója előirányzat összege 72,2 milliárd forint, a 2025. évi előirányzat 108,2 százaléka.

A fogyasztáshoz kapcsolt adók előirányzata 11 592,0 milliárd forint, e bevételek adják a bevételek 29,3 százalékát. Ezen bevételi csoport előirányzata 5,8 százalékkal (összegében 639,5 milliárd forinttal) több az idénre tervezettnél. E befizetésekre érdemi hatással van a gazdaság újra növekedési pályára állása, az átlagkeresetek szintje, a háztartások fogyasztásának bővülése és az infláció mérséklődése. Következésképpen, ha az ezekre vonatkozó kormányzati prognózisok nem teljesülnek, akkor a bevételek lényegesen elmaradnak a tervezettől.

Az általános forgalmi adó előirányzata 8 793,0 milliárd forint, ami 6,2 százalékkal (összegében 515,8 milliárd forinttal) több a 2025. évi előirányzat összegénél. Az előirányzat elérhetőségét támogatja a háztartások 4,4 százalékos fogyasztásbővülése. Az általános forgalmi adó teljesülésekre vonatkozóan kockázatot jelenthet, ha a 2025-ös bázis évi makrogazdasági folyamatok vártnál kedvezőtlenebbül alakulnak.

A jövedéki adó előirányzata 1 796,3 milliárd forint, 5,5 százalékkal (összegében 93,4 milliárd forinttal) több a 2025. évi tervnél. Az adóbevétel emelkedéséhez hozzájárulnak, a törvénybe iktatott infláció mértékével megegyező adóemelések.

A regisztrációs adó előirányzata 22,2 milliárd forint, amely 3,5 milliárd forinttal kevesebb a 2025. évi előirányzatnál.

A pénzügyi tranzakciós illeték előirányzata 605,6 milliárd forint, amely 16,3 milliárd forinttal több az idénre tervezett költségvetési előirányzatnál.

A biztosítási adó előirányzata 220,3 milliárd forint, amely 7,2 milliárd forinttal több a 2025-ös év törvényi tervezeténél. A biztosítási adó 2026-ban is kiegészül a biztosítási pótdó-kötelezettséggel.

A turizmusfejlesztési hozzájárulás előirányzata várható mértéke 103,7 milliárd forint, szemben a 2025-re betervezett 90,2 milliárd forinttal.

A lakosági befizetések együttes összege 5 264,6 milliárd forint, 0,4 százalékkal (összegében 20,9 milliárd forinttal) alacsonyabb a 2025-re elfogadott teljesítésnél.

E bevételi csoportban meghatározó arányt a személyi jövedelemadó képvisel, melynek előirányzata 4 837,4 milliárd forint, a 2025. évi előirányzat 98,6 százaléka. Bevételnövelő, és csökkentő hatások egyaránt várhatóak.

A bruttó keresetek a terv szerint 10,7 százalékkal, míg a nettó reálbérek 6,7 százalékkal növekednek 2025-ről 2026-ra, amelyben többek között szerepet játszik a minimálbérnek a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának megállapodásában rögzített 2026. évi 13 százalékos emelése. Továbbá, folytatódik a tanári béremelés, és a költségvetési terv 2026-ra a rendvédelmi és honvédelmi szerveknek kifizetendő fegyverpénzre 450 milliárd forintot különített el, amely után önmagában 57,0 milliárd forint személyi jövedelemadó bevétel származhat. A bevételeket tovább növeli a kistelepülések önkormányzati köztisztviselőinek és az igazságügyben dolgozók 15 százalékos illetményemelése is.

Bevételecsökkentő hatással bír, hogy 2026-ban a személyi jövedelemadó mentességek kiterjesztése folytatódik, a 40 év alatti két gyermekes anyák SZJA mentességével, és a 30 év alatti anyák adómentességének az átlagbérrel a teljes jövedelemre, valamint az összes gyermekre való kiterjesztésével. Továbbá 2026. január 1-től lép életbe a családi kedvezmény megduplázásának második üteme, illetve 2025. július 1-től a CSED, GYED, örökbefogadói díj személyijövedelemadó-mentessége. Mindez a 2025. évi előirányzathoz képest mintegy 500 milliárd forint bevételkiesést jelent.

Az illetékbevételek előirányzata 319,2 milliárd forint, amely 41,8 milliárd forinttal (15,1 százalékkal) több az idei várakozásnál. Jelentős elmozdulás a bevételekben az ingatlanforgalom élénkülése nyomán várható, emellett az inflációval emelkedik a gépjármű és a pótkocsi tulajdonjogának átírási illetéke.

A gépjárműadó címén 108,0 milliárd forint az előirányzat, amely 5,2 százalékkal több a 2025-ös törvény szerint várhatónál (102,7 milliárd forint).

A központi alrendszer szociális hozzájárulási adóból és járulékokból eredő bevételi előirányzata 9 574,3 milliárd forint, amely 9,2 százalékkal több a 2025-re költségvetési törvénybe foglaltaknál. Ebből a Nyugdíjbiztosítási Alapot 6 244,1 milliárd forint, az Egészségbiztosítási Alapot 2 853,4 milliárd forint, a Nemzeti Foglalkoztatási Alapot 476,8 milliárd forint bevétel illeti meg.

Az uniós programok bevételei a 2026. évi Kvtv. javaslat tervezetében 1 894,0 milliárd forintot tesznek ki, amely a 2024. évi teljesítés előzetes adatainál 49,5 százalékkal magasabb, a 2025. évi előirányzatnál 15,3 százalékkal alacsonyabb. A Tanács kiemelt teljesülési kockázatot lát az uniós forrásokhoz kapcsolódó bevételi tervek vonatkozásán (1. táblázat).

1. táblázat: Uniós programok bevételei (milliárd forint)

Megnevezés	2024. évi előzetes tény	2025. évi Kvtv. előirányzat	2026. évi Kvtv. javaslat- tervezet
(1) Uniós programok uniós bevételei, ebből:	775,1	2 129,0	1 790,3
<i>Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)</i>	53,2	630,3	580,1
<i>Kohéziós Operatív Programok 2021-2027</i>	351,3	1 249,8	979,9
(2) Uniós programok egyéb bevételei ebből:	492,2	106,9	103,7
Uniós programok bevételei = (1) + (2)	1 267,3	2 236,0	1 894,0

Forrás: Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezete, MÁK Közpénzügyi Portál adatai, ÁSZ számítás és szerkesztés

Az RRF-forrásokhoz Magyarország továbbra sem fér hozzá addig, amíg az uniós intézmények szerint kielégítően végre nem hajtja az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez és a bírói függetlenség megszilárdításához kapcsolódó feltételeket (az ún. 27 „szupermértékűkövet”). Az RRF-források lehívása ennek következtében továbbra is bizonytalan.

A 2021-2027-es Kohéziós Operatív Programok bevételeinek teljesülését is kockázatok övezik, mivel ezen források egy részét az Európai Bizottság visszatartja az ún. feljogosító feltételek (az EU Alapjogi Chartájához kapcsolódó horizontális feltételek, valamint öt tematikus feljogosító feltétel) részbeni nem teljesítése, valamint a kondicionalitási (jogállamisági) eljárások miatt.

A Bizottság javaslatára az Európai Unió Tanácsa 2022 decemberében végrehajtási határozatot hozott az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelméről. A határozat értelmében a kohéziós politika terén három operatív programhoz (KEHOP Plusz, IKOP Plusz, TOP Plusz) tartozó költségvetési kötelezettségvállalások 55 százalékát fel kellett függeszteni, tehát az eljárás megszűnéséig a Bizottság ezen programok esetében a programokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalások legfeljebb 45 százalékát fizeti ki.

A jogállamisági eljárás következtében visszatartott forrásokra az úgynevezett N+2-es szabályt kell alkalmazni, amely szerint a rendelkezésre állás évétől számítva még két évig használhatók fel a források. A 2024. évben mintegy 1 milliárd euró esett ebbe a körbe, és amennyiben a következő években sem születik megállapodás, 2025-ben és 2026-ban is jelentős összeg kerülhet az N+2-es szabály hatálya alá.

Továbbá 2020 decemberében az Európai Unió Bírósága) megállapította, hogy Magyarország nem tartotta tiszteletben az uniós jog szabályait, többek között a nemzetközi védelem megadására és a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszatérésére vonatkozó eljárások területén. Az ítélet alapján Magyarországnak egy egyszeri, 200 millió eurós átalányösszeget és 2024. június 14-től kezdve további napi 1 millió eurós kényszerítő bírságot kell fizetnie. A 2026-os költségvetési törvény tervezete azzal számol, hogy a bírság fizetési kötelezettség fennmarad.

2.3. A központi alrendszer kiadásai

A tervezet szerint az államháztartás központi alrendszerének összes – nem konszolidált – kiadási előirányzata 43 764,9 milliárd forint, ami a 2025. évi 42 851,8 milliárd forintos előirányzatnál 2,1 százalékkal magasabb. A kiadási előirányzat így 2026-ban 913,0 milliárd forinttal emelkedik az előző évhez képest. Megemlítendő, hogy a GDP arányában a 2026-os kiadási előirányzat 3,1 százalékponttal alacsonyabb, mint a 2025-ös költségvetés GDP arányos kiadása.

A relatív kiadás csökkenés ellenére jelentős összegek szerepelnek egyes korábbi prioritások előirányzatainak finanszírozására. Ennek fontosabb elemei a rezsitámogatás, a lakhatási feltételek javítására irányuló ösztönzők, a 13. havi nyugdíj, a magyar kis- és középvállalkozások fejlesztése, illetve a közszolgáltatás egyes területein dolgozók fokozottabb anyagi megbecsülése. Kiemelendő még a megemelt védelmi kiadások GDP arányos fenntartása.

Az összes kiadásból a központi alrendszeren belül folyó (működési) célokra van elkülönítve a teljes kiadási előirányzat 85,4 százaléka, ami 1,3 százalékponttal magasabb a 2025-ös év arányánál. Felhalmozási feladatokra hazai forrásból a teljes kiadási előirányzat 6,5 százalékát tervezik, amely 0,7 százalékponttal alacsonyabb a 2025. évi költségvetési előirányzatokban e célra szereplő 7,2 százalékos aránynál. Az európai uniós finanszírozású működési és fejlesztési kiadásokra a teljes kiadási előirányzat 8,1 százalékát tervezik. Ugyanezen kiadási csoport részesedése a 2025. évi költségvetési előirányzatokban 8,7 százaléket képviselt, ami arányában 0,6 százalékpontos csökkenést jelent 2026-ban.

A folyó (működési) kiadások korábbi években mutatkozó térnyerése így a 2026-os költségvetési tervezetben is tetten érhető. Hasonlóan az elmúlt évekhez, az állam működése tekintetében jövőre is nullszaldós a költségvetés, deficit kizárólag a hazai felhalmozási és az uniós költségvetések esetében keletkezik.

A korábban külön fejezetként kezelt Rezsivédelmi Alap 2025-től megszűnt, és a lakossági rezsivédelem az Energiaügyi Minisztérium fejezethez került. Ennek előirányzata az energiaárak alakulásával összhangban 2024 óta fokozatos mérséklődést mutat, ami hozzájárul a hiány csökkenéséhez: 2024-ben 917 milliárd forint, 2025-ben 880 milliárd forint volt az előirányzat, míg 2026-ban 792,5 milliárd forint a tervezett kiadás. A közlekedési közszolgáltatások energiaköltségének támogatása az Építési és Közlekedési Minisztérium fejezethez került, míg a közfeladatot ellátó intézmények rezsikompenzációjával összefüggő kiadások fedezetét

központi tartalék biztosítja. Az előbb célra 34,0 milliárd forint, az utóbbira pedig 253,2 milliárd forint kiadással tervez a költségvetés. A rezsivédelmi célokat szolgálja továbbá a Víziközmű-fejlesztési és Ellentételezési Alap 155,7 milliárd forintos kiadási előirányzata. A 2026. évre tervezett rezsivédelmi kiadások összességében mintegy 4,5 százalékkal alacsonyabbak a 2025-ös előirányzatok összegénél.

A tervezetben céltartalék garantálja az egyes közfeladatot végző és köztisztviselői csoportokra vonatkozó tervezett további bérintézkedések végrehajtásához szükséges forrásokat. Az ún. „fegyverpénz” kifizetése a költségvetési fejezetekben is megtervezésre került, a hat havi illetmény egyszeri jutalomként történő kifizetése nagyságrendileg 450 milliárd forint bérköltség-növekményt jelent.

A költségvetés a jogszabályoknak megfelelően tervez a nyugdíjak értékállóságának megőrzésével, valamint a 13. havi nyugdíj folyósításával. A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai a 2026-os tervezet szerint 6,7 százalékkal 6 996,0 milliárd forintra nőnek. Ha a gazdasági növekedés várható mértéke a 3,5 százalékot meghaladja és az államháztartás egyenlegcélja teljesül – a nyugdíjasokat novemberben nyugdíjprémium is megilleti. Ezek forrását – összhangban a 4,1 százalékosra tervezett gazdasági növekedéssel – az Alap kiadási előirányzatai tartalmazzák (24 milliárd forint), csakúgy, mint a 13. havi nyugdíjra előirányozott összeget (531,7 milliárd forint).

Családügyi és egyéb normatív támogatásokra a 2026-os költségvetés összesen 1 126,3 milliárd forintot tartalmaz, ami 6,8 százalékkal magasabb a 2025-ös előirányzatnál. Lakástámogatásokra 437,9 milliárd forinttal tervez a költségvetés, ami 70,2 százalékkal haladja meg a 2025. évi előirányzatot.

A korábban megszűnt Honvédelmi Alap helyett a központi költségvetés Honvédelmi Minisztérium fejezetében tervezett honvédelmi kiadásai a tervezet szerint 2026-ban is eléri a GDP 2 százalékát. Ebbe beletartozik a honvédelmi hivatásos állomány számára az ún. fegyverpénz juttatása is.

A Rendkívüli Kormányzati Intézkedések törvényi előirányzata mindössze 50 milliárd forint tartalékkal számol, ami lényegi, 50 százalékos csökkenés a 2025. évi 100 milliárd forintos, a Tanács által a tavalyi költségvetést illetően alacsony mértéke miatt kifogásolt előirányzatához képest. 2024-ben a költségvetésben a 220,0 milliárd forintos előirányzat 97,9 százaléka, 215,4 milliárd forint került felhasználásra, 2025-ben az első negyedévben pedig az éves keret 26,7 százaléka. A kockázatok kezelését nehezíti a Rendkívüli Kormányzati Intézkedések

előirányzatának alacsony összege, amely elmarad a múltbeli szintektől és a kockázatok mértékétől. A bevételek esetleges elmaradását kompenzáló tartalék a költségvetésben egyáltalán nem került megtervezésre. A kockázatok mértéke alapján a Tanács javasolja a Rendkívüli Kormányzati Intézkedések előirányzatának jelentős megemelését.

A Központi tartalékok összege összesen 1 055,0 milliárd forint, amely a 2024. évi felhasználásnál 2,3 százalékkal, a 2025. évi törvényi előirányzatnál 15,1 százalékkal magasabb összeg. A Céltartalékok előirányzatának összege 33,5 százalékkal (188,5 milliárd forinttal) növekedik a 2026. évi költségvetési törvénytervezetben az előző évhez képest 750,7 milliárd forintra. A Kormány és az érdekképviselők megállapodása alapján a tervezet 13 százalékos minimálbér-emeléssel számol 2026-ban. A javaslat-tervezet szerint a minimálbér/garantált bérminimum emelkedésének fedezetét az előirányzat tartalmazza a költségvetési szervek, valamint egyéb közfeladatot ellátó szervezetek részére. A Céltartalékoknál került megtervezésre a rendvédelmi állomány fegyverpénze, a tanári béremelés többlete, az ügyészek, bírók és a kistélepek önkormányzati dolgozóinak illetményfejlesztése és bérrendezése. Az előirányzat összege elégséges a már ismert bérfejlesztési intézkedések többletkiadásainak fedezetére, ugyanakkor általános köztisztviselői és közalkalmazotti béremelést nem tartalmaz.

Az állami vagyon növelését szolgáló tartalék – felülről nyitott – előirányzata fedezetet biztosít az Áht. 19. § (3) bekezdése szerinti tulajdonosi joggyakorló által teljesített kiadások (tulajdonosi ügyletek) fedezetére. Az előirányzat összege megegyezik a 2025. évi összeggel, 1,0 milliárd forint. 2025. I. negyedévben erről az előirányzatról felhasználás nem történt. A tartalékról az államháztartásért felelős miniszter a Kormány tulajdonosi ügylet jóváhagyásra vonatkozó döntése alapján átcsoportosíthat, amennyiben a tartalék felhasználása az Alaptörvényben meghatározott államadósság-mutató csökkenése követelmény teljesülését nem veszélyezteti. Ez a szabályozás azonban kockázatot jelent a törvényjavaslat tervezetében szereplő államadósság csökkenés teljesülésére nézve, ugyanis lehetővé teszi, hogy a Kormány az állami vagyon növelését szolgáló évközi kiadásokkal nagyrészen kitöltse a 2025. évi várható és a 2026. évi tervezett államadósság-mutató közötti, a GDP 0,8 százalékának megfelelő mozgásteret. Következésképpen kevesebb mozgástér marad az államadósság növekedését vagy a nominális GDP tervezettnél kisebb ütemű növekedését okozó kockázatok kezelésére.

A központi alrendszer tartalék-előirányzatai között a Kormány Védelmi tartalék címen új költségvetési sort hozott létre arra az esetre, ha egy – jelenleg tárgyalás alatt álló – uniós szabályozás alapján a védelmi célú kiadások kikerülnek a költségvetési szabályozás alól, és

mozgástér nyílik a GDP 1,5 százalékáig terjedő védelmi kiadások uniós elszámolására. A Védelmi tartalék előirányzata fedezetet biztosít a védelmi kiadások növekedéséből levezethető általános vagy védelem specifikus rugalmassági mozgástér felhasználásakor teljesített kiadásokra. Az előirányzat jelenleg formális, összege 1,0 millió Ft. A Védelmi tartalékról a Kormány a vonatkozó uniós rendelkezések⁴ aktiválása esetén az általános vagy védelem specifikus rugalmassági mozgástér mértékéig átcsoportosíthat. Az átcsoportosítás csak akkor hajtható végre, ha az uniós rendelet adott feltételei teljesülnek, és a tartalék felhasználása az Alaptörvényben meghatározott államadósságra vonatkozó követelmény teljesíthetőségét nem veszélyezteti. Ugyanakkor ebben az esetben is fennáll az állami vagyon növelését szolgáló tartaléknál jelzett kockázat.

2026-ban is magas költségvetési kiadást jelent a 3 314,7 milliárd forintba tervezett pénzforgalmi kamatkiadás, bár összesen 521,4 milliárd forintos, 13,6 százalékos csökkenést mutat a 2025-ös előirányzathoz képest. A pénzforgalmi kiadások csökkenését elsősorban az inflációkövető lakossági állampapírokra fizetendő kamatkiadások mérséklődése eredményezi. A GDP-arányos bruttó eredményszemléletű kamatkiadás ugyanakkor a törvénytervezet szerint 3,7 százalék lehet. Az ESA szerinti kamatkiadások tovább csökkennek 2026-ban, ami mellett a költségvetés kamatkiadások nélkül számított elsődleges egyenlege a 2024. évi tényleges és a 2025. évi várható értékéhez hasonlóan 2026-ban is egyensúly közelében alakul majd. A költségvetési hiány csökkenését tehát elsősorban a kamatkiadások mérséklődése okozza a 2025. évben várható értékéhez képest. A forint-euró árfolyam elmozdulása nemcsak az államadósság alakulására, hanem a kamatkiadásokra vonatkozóan is kockázatot jelent, ami az államadósság devizaarányának növekedésével tovább fokozódhat. A tervezetben bemutatott adósságfinanszírozási tervek összhangban vannak az ÁKK Zrt. által kijelölt, legfeljebb 30 százalékos költségvetési devizaadósság aránnyal.

Az állami beruházási fejezet kiadásai 146 százalékkal 496,3 milliárd forintba nőnek, ami elsősorban az út-, és vasúthálózat fejlesztéséhez, és az egészségügyi és szociális intézményi felújításokhoz kapcsolódik. Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások ugyanakkor 25,3 százalékkal alacsonyabbak.

Az Egészségbiztosítási Alap a 2026-os költségvetési tervezetben 1 710,9 milliárd forint támogatást kap, ami 9,4 százalékkal elmarad a 2025-ös előirányzattól. Az egészségügyi

⁴ az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/1263 rendelete 26. cikk szerinti országspecifikus mentesítési rendelkezések

intézmények a rendszer-szerűen beépített forrásokon felül 80,0 milliárd forint többletforrást kaphatnak. Ezzel együtt a gyógyító-megelőző ellátásra fordítandó kiadás 2026. évi előirányzata 2 886,3 milliárd forint, ami 4,3 százalékkal haladja meg a 2025. évi előirányzatot. A Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás előirányzatának 2026-ra tervezett összege 195,0 milliárd forint, ami 8,3 százalékkal meghaladja a 2025. évi törvényi előirányzatot. A 2023. évi előirányzat teljesítése 135,7 százalék, a 2024. évi teljesítés 153,1 százalék, a 2025. I. negyedévi teljesítés 34,1 százalék volt. A 2026. évi előirányzat az utóbbi három évet, illetve a 2025-ös időarányos teljesülést figyelembe véve valószínűleg nem elégséges.

A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatására tervezett összeg a 2025. évi előirányzat 111,3 százalékában került megtervezésre. Az előirányzat összegét és fajlagos összegét csak néhány tényezőnél módosítja a törvény. A legfeljebb 10 000 fő lakosságszámú önkormányzatok részére 2025-ben járó, a hivatalokban foglalkoztatott köztisztviselők 15 százalékos illetményemelésére szolgáló többletkifizetések fedezete beépült a jövő évi költségvetés önkormányzati fejezetébe. A működési kiadásokat elsősorban a fogyasztói árindex (3,6 százalék a prognózis) változása és az energiaköltségek befolyásolják, amelyek esetében 2026-ra további csökkenést jeleznek előre.

Az Európai Unió költségvetéséhez való hozzájárulás 2026-ban 789,0 milliárd forintot tehet ki, ami 92,1 milliárd forinttal, 13,1 százalékkal magasabb, mint a 2025-ös előirányzat.

Az uniós programok kiadásai a 2026. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetében 2 761,2 milliárd forintot tesznek ki, amely a 2024. évi teljesítés előzetes adatainál 82,1 százalékkal magasabb, a 2025. évi előirányzatnál 8,7 százalékkal alacsonyabb, a 2025. évi várt teljesülésénél pedig 6,3 százalékkal magasabb összeg (2. táblázat).

2. táblázat: Uniós programok kiadásai, milliárd forint és százalék

Megnevezés	2024. évi előzetes tény	2025. évi áprilisi várható	2026. évi terv	2025. évi előirányzat	2026. évi terv/2025. évi terv	2026. évi terv/2025. évi várható
Uniós programok kiadásai	1 516,1	2 597,4	2 761,2	3 023,8	91,3%	106,3%

Forrás: Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezete, MÁK Közpénzügyi Portál adatai, ÁSZ számítás és szerkesztés

2.4. A Magyar Nemzeti Bank tőkeellátottsága

A Tanács szerint elfogadható, hogy a 2026. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezete nem tartalmaz az MNB tőkehelyzetének javítását szolgáló térítést a költségvetés terhére.

A jegybanki mandátum teljesítése érdekében indított jegybanki programok jegybankmérleget növelő hatása, illetve az infláció letörése érdekében alakított monetáris politika következtében az MNB saját tőkéje 2023-ban negatívvá vált és -1855 milliárd forintot tett ki. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy míg a monetáris politikai lépések kedvező hatása a nemzetgazdaság minden szereplői körénél jelentkezett, addig ezek költsége a jegybanknál koncentrált.

Az irányadó kamat fokozatos csökkentésének eredményeként az MNB vesztesége 2024-ben jelentősen csökkent, miközben az árfolyamváltozások miatt a jegybank saját tőke helyzete is javult. 2024-ben az előzetes adatok szerint az MNB vesztesége csökkent, a változás legnagyobb részben az alacsonyabb hazai kamatszint miatt csökkenő kamatkiadáshoz kötődik, de emellett a devizatartalékon realizált kamatbevétel emelkedése és az árfolyameredmény növekedése is hozzájárult.

Az árstabilitás fenntartható elérése, a külső sérülékenység mérséklődése és a banki likviditástöbblet következő években várható összehúzódása esetén a jegybanki eredmény emelkedhet, így az MNB saját tőkéje hosszabb távon pozitívba fordulhat. A monetáris politikai folyamatokon kívül azonban számos más, belföldi és külföldi változó is nagymértékben módosíthatja az MNB saját tőkéjének alakulását. Az MNB által átadott prognózis alapján a saját tőke jövőbeli pályája több lehetséges scenárió szerint is hosszabb távon meghaladhatja a jegyzett tőke szintjét. Ezek megvalósulásához az árstabilitás fenntartható elérése és a külső sérülékenység kedvező alakulása szükséges.

A Tanács és az MNB közreműködésével 2024 őszén tartott online konferencia egyik legfontosabb megállapítása volt, hogy egy jegybank negatív saját tőke mellett is elláthatja hatékonyan a törvény által rá bízott feladatokat. Több olyan jegybank is van, amelyiknek saját tőkéje már hosszabb ideje negatív, mégis zavartalanul és hatékonyan működik, és sikeresen éri el az árstabilitást. Továbbá a szakértők a jegybanki tőkepótlás elfogadott módjának tekintik a későbbi évek nyereségének erre a célra történő felhasználását is.

2.5. Az államháztartás hiánya

A költségvetési törvényjavaslat tervezete a kormányzati szektor eredményszemléletű (ESA) hiányát 2026-ban 3 588,2 milliárd forintban, a GDP 3,7 százalékában határozza meg, ami megegyezik a 2025. évre tervezett mértékkel. Ugyanakkor csökkenést jelent a 2025. évre vonatkozóan bejelentett 4 százalék körüli kormányzati várakozáshoz viszonyítva. A 3,7 százalékos hiánycél meghaladja a 2025. évi költségvetés indokolásában szereplő 2,9 százalékos, majd a bejelentések alapján 3,5 százalékra megemelt 2026. évi GDP-arányos kormányzati hiányterveket.

A tervezet alapján a költségvetési hiány a 2025. évben várható értékéhez képesti csökkenését 2026-ban is elsősorban a kamatkiadások mérséklődése okozza. A GDP-arányos bruttó eredményszemléletű kamatkiadások a törvénytervezet szerint 3,7 százalékra csökkennek 2026-ban. A költségvetés kamatkiadások nélkül számított elsődleges egyenlege a 2024. évi tényleges és a 2025. évi várható értékéhez hasonlóan 2026-ban is egyensúly közelében alakul majd.

A Tanács továbbra is szükségesnek tartja, hogy a magyar gazdaság és a költségvetés egyensúlyának megteremtése érdekében a kormányzati szektor hiánya a GDP 3 százaléka alá csökkenjen. A 2026. évi hiánycél ugyanakkor meghaladja az Európai Unió alapszerződésében is szereplő 3 százalékos kritériumot, valamint az Európai Unió Tanácsa által jóváhagyott nettó kiadási pályából következő 2026. évi 2,5 százalékos hiánytervet. Az Európai Unió Tanácsa által a túlzottdeficit-eljárás keretében kiadott ajánlás alapján hazánknek 2026-ra meg kell szüntetnie a túlzott hiányt, és biztosítania kell, hogy a nettó kiadások növekedési üteme nem haladja meg a meghatározott értékeket.

Az új európai uniós költségvetési keretrendszerben kiemelten figyelt nettó kiadások növekedési ütemére vonatkozóan a költségvetési törvény tervezete nem tartalmaz információt. Az Európai Unió Tanácsa fent említett ajánlása alapján a nettó kiadások maximális növekedési rátája 2026-ban éves szinten 4,0 százalék, míg 2024-2026 között kumuláltan 13,5 százalék lehet. A szabályrendszer ezen értékektől évente a GDP 0,3 százalékának, míg kumuláltan a GDP 0,6 százalékának megfelelő eltérést enged meg. A 2026. évi előírás teljesítésére tehát hatással van a 2024. évi teljesülés és a 2025. évi várható kiadások alakulása is.

A költségvetési törvényjavaslat indokolása alapján „az Európai Bizottság az európai védelem jövőjéről szóló, az Európai Tanács 2025. március 20-21-i ülésén bemutatott, fehér könyvben részletesen ismerteti a védelmi kiadások gyors és jelentős növelését célzó ún. REARM Europe tervet. Ennek egyik fő pillérét a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési

záradékának aktiválása jelenti, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy eltérjenek a túlzottdeficit-eljárás szerinti korrekciós pályától, amennyiben ez a védelmi kiadás növekmény miatt történik. A szabályozás módosítása a 2025 – 2028 időszakot érintheti. A kiadási növekmény maximuma a GDP 1,5 százaléka lehet a 2021-es bázisidőszakhoz képest, ugyanakkor a védelmi kiadások pontos definíciója és a védelmi kiadások 2024. évi tény adata, amely a módosuló szabályok szempontrendszer alapján fontos input, csak később válik ismertté.” Ezért a később ismertté váló rugalmassági mozgástér és annak esetleges felhasználása befolyásolja a költségvetési hiányt, az államadósság alakulását, és a költségvetési szabályoknak való megfelelést. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy ezen jogi szabályozás kidolgozása kezdeti fázisban van, még nem hatályos, azaz jelenleg nem növeli a költségvetés mozgásterét. A tagállami mentesítési kérelmek 2025. április 30-ig történő hivatalos benyújtása esetén az azok alapján készült bizottsági ajánlás (értékelés) az ún. tavaszi csomag részeként jelenik meg, várhatóan 2025. június 4-én. Az Európai Bizottság tájékoztatása szerint Magyarország azon 12 tagország egyike, mely hivatalosan benyújtotta a nemzeti mentesítési záradék aktiválására vonatkozó kérvényét⁵.

A fent részletezett körülményekre való tekintettel a Tanács azt javasolja, hogy a megnevezett nemzeti mentesítési záradék Európai Bizottság általi végleges értékelését, valamint a vonatkozó uniós jogi szabályozás módosítását követően a Kormány – a Tanács vizsgálatával párhuzamosan – vizsgálja meg, hogy a 2026. évi költségvetés megfelel-e az uniós szabályoknak, és amennyiben nem, akkor tegye meg a szükséges intézkedéseket a Stab. tv. 3/A. §-ban foglalt előírás teljesülése érdekében. A Tanács indokoltnak tartja, hogy a Kormány az erre vonatkozó kötelezettségvállalását a költségvetési törvényjavaslatban rögzítse.

A Tanács megítélése szerint a 2026. évi hiánycél megvalósulását érdemi kockázatok övezik. A 2026. évi tervezettől elmaradó gazdasági növekedés mérsékelné a költségvetés adóbevételeit, valamint a 2025. évi gazdasági növekedésre és a 2025. évi költségvetés teljesülésére vonatkozó kockázatok a bázishatáson keresztül szintén hatással lehetnek a 2026-os teljesítésre. Az uniós források elérhetőségét övező, továbbra is fennálló bizonytalanság hatására a Helyreállítási és Ellenállóképességi Alapból, valamint a 2021-2027-es kohéziós forrásokból származó bevételek előirányzattól elmaradó szintje változatlan kiadások mellett növelné a pénzforgalmi hiányt.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1121

Az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya a 2026. évi költségvetési törvényjavaslat-tervezetben 4 218,5 milliárd forinttal szerepel, amely a tervezet indoklásában meghatározott 2026. évre tervezett 95 747,0 milliárd forint értékű GDP 4,4 százalékát teszi ki.

A bevételek összege a 2026. évi költségvetési törvényjavaslat-tervezet szerint a 2025. évi költségvetési törvényben szereplő 38 728,8 milliárd forintról a 2026. évre 39 546,3 milliárd forintra (2,1 százalékkal) növekszik. A kiadások tervezett előirányzata a 2025. évi 42 851,8 milliárd forintról a 2026. évre 43 764,9 milliárd forintra nő, vagyis 2026. évben a 2025. évhez viszonyítva a központi alrendszer tervezett bevételi előirányzata 817,5 milliárd forinttal, kiadási előirányzata 913,0 milliárd forinttal emelkedik. Ez alapján a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya a 2025. évre előirányzott 4 123,0 milliárd forintról a 2026. évre 4 218,5 milliárd forintra, 95,5 milliárd forinttal növekszik.

2.6. Az államadósság

A 2026. évi költségvetési törvényjavaslat tervezete szerint az államadósság-mutató 2026. december 31-ére tervezett mértéke 72,3 százalékra (69 227,7 milliárd forint) csökken a 2025. év végére várt 73,1 százalékról (64 251,3 milliárd forint), így a tervezet az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében meghatározott államadósság-mutató csökkenés követelményének eleget tesz. A költségvetés tervezete szerint a nominális államadósság közel 5 000 milliárd forinttal nőhet 2026-ban, amelyhez a 4 219 milliárd forintos pénzforgalmi hiány mellett hozzájárul, hogy a kormányzati szektorba sorolt szervezetek adóssága 200 milliárd forinttal nő, míg a besorolt szervezetek konszolidálandó állampapírállománya 330 milliárd forinttal csökken. A központi alrendszer pénzforgalmi hiánya meghaladja a központi adósság növekedésének mértékét 172,5 milliárd forinttal. A nominális államadósság növekedését ellensúlyozza, hogy a nominális GDP 9,0 százalékkal nőhet 2026-ban a 2025-re várható GDP-hez képest a tervezet szerint.

Az Alaptörvény az államadósság-mutató 50 százalék feletti értéke esetén a költségvetési törvény elfogadására és végrehajtására a mutató csökkentését írja elő, amitől különleges jogrend idején, az azt kiváltó körülmények okozta következmények enyhítéséhez szükséges mértékben, vagy a nemzetgazdaság tartós és jelentős visszaesése esetén, a nemzetgazdasági egyensúly helyreállításához szükséges mértékben el lehet térni.

Továbbá a Stabilitási törvény követelménye, hogy a központi költségvetésről szóló törvényben a költségvetési év utolsó napjára tervezett államadósság-mutató értékét oly módon kell meghatározni – amennyiben az Alaptörvénnyel és az Európai Unió jogával összhangban annak csökkentése szükséges – hogy az a viszonyítási évhez mérten csökkenjen.⁶ A Stabilitási törvény követelménye a tervezet szerint teljesül.

A 2026. évi költségvetési törvényjavaslat tervezete szerint az államadósság-ráta 0,8 százalékponttal csökkenhet 2026-ban, ami a költségvetés makrogazdasági pályája szerinti 9,0 százalékos nominális, illetve 4,1 százalékos reál GDP-növekedés, valamint a GDP arányos 4,4 százalékos pénzforgalmi és 3,7 százalékos ESA hiánya mellett érhető el. A várttól elmaradó esetleges gazdasági teljesítmény, érdemben nehezítheti a tervezett államadósságmutató-csökkenés teljesítését.

A Tanács ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy a központi államadósságon belül 30 százalék közelébe emelkedett a devizaarány, és a tervezet szerint ennek mértéke 29,7

⁶ Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény, 4.§ (2a)

százalékban alakul, amely ugyan az ÁKK Zrt. által kijelölt 30 százalékos felső határ alatt marad, azonban ahhoz nagyon közel alakul. A forint-euró árfolyam változása a devizaadósság ártértékelődésén keresztül hatást gyakorol az adósságrátára. Ez a hatás annál kisebb, minél alacsonyabb az államadósságon belüli devizaadósság aránya. Jelenleg a forint-euró árfolyam 10 forintnyi változása mintegy 0,6 százalékponttal módosítja a GDP-arányos államadósságot. A tervezet 403,4 forintos euró, valamint 387,5 forintos amerikai dollár árfolyammal számol.

Az európai uniós adósság szabály kimondja, hogy a tagállamok államadósság-rátája nem haladhatja meg a GDP 60 százalékát, vagy ha mégis meghaladja, akkor az adósságráta kielégítő mértékű csökkentésére van szükség. Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/1263 rendelete alapján az új uniós szabályrendszerben a szükséges adósságcsökkenés mértékét, a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben szereplő pálya számszerűsíti. A nemzeti költségvetési kiadásoknak meg kell felelnie a tervben szereplő nettó kiadási pályának, ami többek között biztosítja az államadósság kielégítő mértékű csökkenését⁷.

Budapest. 2025. május 4.

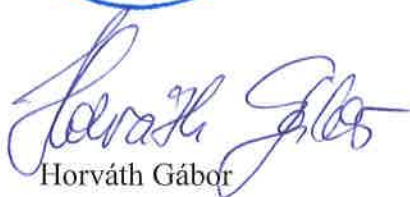

Windisch László

a Költségvetési Tanács tagja

Varga Mihály

a Költségvetési Tanács tagja

Horváth Gábor

a Költségvetési Tanács elnöke

⁷ Megjegyzendő, hogy a 2025. január 16-án az Európai Bizottság által közzétett „Európai Bizottság ajánlása a Magyarország középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról” dokumentum (19) pontja alapján a Magyarország által benyújtott terv 2025. év végére 73,5 százalékos, míg 2026 végére 71,3 százalékos GDP arányos államadósságot vetített előre. Mindemellett ugyanezen dokumentum (15)-ös pontja alapján az Európai Unió Bizottsága a korábbi, őszi prognózisában 2025-re 74,5 százalékos, valamint 2026-ra 73,8 százalékos GDP-arányos államadósságot jelzett előre.